

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра німецької філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

«серпень» 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Практика перекладу II
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
(шифр і назва)

спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет іноземних мов

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою
факультету іноземних мов

«26» серпня 2022 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

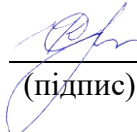
Смоляна Тетяна Альбертівна, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри німецької філології та перекладу

Програму схвалено на засіданні кафедри

німецької філології та перекладу

«26» серпня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри німецької філології та перекладу

(підпис)

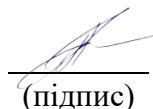
Сергій КРИВОРУЧКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією

факультету іноземних мов

«26» серпня 2022 року, протокол № 5

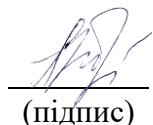
Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис)

Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми другого (магістерського) рівня

«Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова»

(підпис)

Олександр РЕБРІЙ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Практика перекладу II» німецької мови складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 035 Філологія
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

підготовка перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

розвиток професійних навичок та вмінь та високого рівня практичної мовної компетенції, набуття поглиблених знань стосовно системної організації мови, організація фонових знань, що мають відношення до країни мови, що вивчається.

Програма розрахована на студентів, що вже мають необхідний рівень мовної компетенції, передбачений програмою з німецької мови (другої іноземної) для студентів англійського відділення.

На 1 курсі магістратури передбачається навчання усіх основних видів перекладу: за діями перекладача – усного послідовного, з аркушу, письмового, реферування; за характером текстів, що перекладаються – економічний, науково-технічний.

Інтегральна компетентність

Здатність ефективно, інноваційно та творчо розв'язувати складні завдання й проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, літературознавства) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає виконання досліджень та/або утілення інновацій та характеризується певною невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до усвідомлення та розв'язання локальних та глобальних проблем в українському та міжнародному контексті.

ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно, коректно вести наукові дискусії, усну та письмову полеміку, адекватно реагувати на критичні зауваження..

ЗК6. Здатність спілкуватися німецькою та англійською мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу німецькою та англійською мовами.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, узагальнення, аналізу й синтезу процесів і явищ та розуміння їхніх причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення як стандартних, так і інноваційних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, в тому числі на засадах різноманітності та мультикультурності.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних і соціальних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), пропонувати свої послуги на ринку праці.

ЗК12. Здатність генерувати та втілювати на практиці або в дослідницькій діяльності нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності

ФК4. Здатність осмислювати лінгвістику як полісистему, розуміти сучасні шляхи розвитку лінгвістики.

ФК5. Здатність осмислювати перекладознавство як полісистему, розуміти сучасні шляхи розвитку перекладознавства.

ФК6. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК7. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК8. Усвідомлення методологічного та організаційного підґрунтя, необхідного для дослідження чи інноваційної розробки у галузі німецької філології.

ФК9. Усвідомлення методологічного та організаційного підґрунтя, необхідного для дослідження чи інноваційної розробки у галузі англійської філології.

1.3. Кількість кредитів: денне відділення 9 (1 сем. – 4, 2 сем. – 5).
заочне відділення 9 (1 сем. – 4, 2 сем. – 5).

1.4. Загальна кількість годин: 120 (1 сем), 150 (2 сем)
120 (1 сем), 150 (2 сем)

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання (аудиторно)	Заочна форма навчання (дистанційно)
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й, 2-й	1-й, 2-й
Лекції	
-	-
Практичні, семінарські заняття	
48/36	12/12
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
72/114	108/138
Індивідуальні завдання	
-	-

Дистанційно заняття проводяться на платформах Zoom, Skype, Classroom та ін.

1.6. Заплановані результати навчання

Студенти мають знати:

- лексичні особливості перекладу (терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, композити, сленг, фразеологічні одиниці, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, лексична синонімія, омонімія, полісемія та багатозначність)
- граматичні особливості перекладу (часові форми дієслова, узгодження, наказовий спосіб дієслова, пасивний стан, складний номінативний присудок, складний дієслівний присудок, інфінітив, дієприкметник I, дієприкметник II, інфінітивні конструкції, обставини, означення, додатки).

Подальше навчання ґрунтується на комплексному застосуванні отриманих навичок під час перекладу повних текстів різної тематики та змісту.

По закінченню курсу навчання студенти повинні вміти:

- Перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо або відео плівки.
- Перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.
- Перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.
- Реферувати німецькомовний текст економічного або науково-технічного характеру.

Програмні результати навчання

ПРН2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень німецькою, англійською та українською мовами.

ПРН3. Застосовувати сучасні методики та технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології (перекладу включно).

ПРН4. Оцінювати та критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їхнього вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН10. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, перекладацькі факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності, норм поведінки й моралі в міжособистісних та професійних стосунках.

ПРН14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних жанрів і стилів німецькою та англійською мовами.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН18. Знати норми літературної мови, перекладу та комунікації і вміти їх застосовувати у практичній та освітній діяльності.

ПРН19. Використовувати іноземну мову для організації ефективної мовної, міжмовної та міжкультурної комунікації на особистому та професійному рівнях.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

*Розділ 1. Економічний переклад**

Тема 1. Кадрова робота

Тема 2. Маркетинговий менеджмент

Тема 3. Фінансування і ціноутворення

Тема 4. Контролінг

* базовий підручник (1)

*Розділ 2. Науково-технічний переклад***

Тема 1. Технічна раціоналізація

1.1. Автоматизація

1.2. Комп'ютерна техніка

Тема 2. Хімія та екологія

2.1. Хімічна та фармацевтична промисловість

2.2. Вторинна переробка сировини

** базовий підручник (4)

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем							Кількість годин					
1	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд.	с. р.		о	л	П	лаб	інд.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Економічний переклад												
Тема 1.	29	-	11	-	-	18	29		2			27
Тема 2.	31	-	13	-	-	18	30		3			27
Тема 3.	29	-	11	-	-	18	30		3			27
Тема 4.	30	-	12	-	-	18	30		3			27
Семестровий контроль	1	-	1	-	-	-	1		1			
Разом за 1-й семестр	120	-	48	-	-	72	120		12			108
Розділ 2. Науково-технічний переклад												
Тема 1.	74	-	17	-	-	57	75		6			69
Тема 2.	75	-	18	-	-	57	74		5			69
Семестровий контроль	1	-	1	-	-	-	1		1			
Разом за 2-й семестр	150	-	36	-	-	114	150		12			138
Разом за рік	270	-	84	-	-	186	270		24			246

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денне)	Кількість годин (заочне)
1-й семестр			
Розділ 1. Економічний переклад			
1.1.	Письмовий переклад фахового тексту: Personalentwicklung	2	1
1.2.	Переклад ділової кореспонденції (н-у): Bewerbung, Lebenslauf	2	
1.3.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (н-у): Handwerk – der Weg in die Selbständigkeit	2	1
1.4.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (у-н): українські новини	1	
1.5.	Переклад з аркуша додаткових текстів (у-н): Торгівельно-промислова палата Відня	2	1
1.6.	Переклад граматичних конструкцій: інфінітивні конструкції	2	
2.1.	Письмовий переклад фахових текстів: Moderner Vorgesetzter, Kalkulation und Preisgestaltung	2	1

2.2.	Переклад ділової кореспонденції (н-у): Angebot, Bestellung	2	
2.3.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (н-у): Aufgabenkatalog des Marketing-Managers	1	1
2.4.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (у-н): українські новини	2	
2.5.	Переклад з аркуша додаткових текстів (у-н): Сприяння засновникам форм власності	2	1
2.6.	Переклад граматичних конструкцій: пасив	2	
3.1.	Письмовий переклад фахових текстів: Finanzierung im Außenhandel, Exportoffensive	2	1
3.2.	Переклад ділової кореспонденції (н-у): E-mail	2	
3.3.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (н-у): Austrian Airlines	2	1
3.4.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (у-н): українські новини	2	
3.5.	Переклад з аркуша додаткових текстів (у-н): Фінансування підприємств	2	1
3.6.	Переклад граматичних конструкцій: складнопідрядні речення	2	
4.1.	Письмовий переклад фахових текстів: Controlling – eine Notwendigkeit, Aufgaben des Controllings	2	
4.2.	Переклад ділової кореспонденції (н-у): Werbung	2	1
4.3.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (н-у): Vorstellungsgespräch	2	
4.4.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (у-н): українські новини	2	
4.5.	Переклад з аркуша додаткових текстів (у-н): Контролінгові структури	2	1
4.6.	Переклад граматичних конструкцій: кон'юнктив, кондиціоналіс	3	
	Тематична КР	1	1
	Усього за семестр	48	12
2-й семестр			
Розділ 2. Науково-технічний переклад			
1.1.1.	Письмовий переклад фахового тексту (н-у): Automatisierung und Rationalisierung	3	1
1.1.2.	Усний послідовний переклад з аудіоносія (н-у): Strukturwandel in der Industrie	3	1
1.1.3.	Переклад з аркуша додаткових текстів (у-н): Промислові роботи	2	1
1.2.1.	Письмовий переклад фахового тексту (у-н): Комп'ютерна наука	3	1
1.2.2.	Усний послідовний переклад з аудіо носія (н-у): Rechner als Projektant	3	1
1.2.3.	Письмовий переклад вправ з активною лексикою (у-н); Переклад граматичних конструкцій: неузгоджені дісприкметникові звороти	3	1
2.1.1.	Письмовий переклад фахового тексту (н-у): Chemische Elemente und Verbindungen	3	1

2.1.2.	Усний послідовний переклад з аудіо носія (н-у): Chemische und pharmazeutische Industrie	3	1
2.1.3.	Переклад з аркуша додаткових текстів (у-н): Метаморфози матерії	3	1
2.2.1.	Письмовий переклад вправ з активною лексикою (у-н)	3	1
2.2.2.	Переклад з аркуша фахового тексту (у-н): Маяк-сервіс запрягає вітер	3	0,5
2.2.3.	Переклад граматичних конструкцій: модальні дієслова у наукових текстах, поширене означення	3	0,5
	Тематична КР	2	1
	Усього за семестр	36	12
	Усього за рік	84	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денне)	Кількість годин (заочне)
1-й семестр			
1.	Письмовий переклад базового фахового тексту Personalentwicklung; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення ділової кореспонденції: Lebenslauf; Запис та підготовка до перекладу українських новин; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції з інфінітивом.	18	27
2.	Письмовий переклад базового фахового тексту Moderner Vorgesetzter; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення ділової кореспонденції: Angebot, Bestellung; Запис та підготовка до перекладу українських новин; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції пасив.	18	27
3.	Письмовий переклад базового фахового тексту Finanzierung im Außenhandel; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення ділової кореспонденції: E- mail; Запис та підготовка до перекладу українських новин; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції складнопідрядних речень	18	27
4.	Письмовий переклад базового фахового тексту Controlling – eine Notwendigkeit; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення ділової кореспонденції: Werbung; Запис та підготовка до перекладу українських новин; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції кон'юнктив.	18	27
	Усього за семестр	72	108

2-й семестр			
1.	Письмовий переклад базового фахового тексту Automatisierung und Rationalisierung; Aufbau eines Rechners; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення науково-технічної документації: Bestellung nach dem Katalog; Auftragsbestätigung; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції дієприкметникові звороти.	57	69
2.	Письмовий переклад базового фахового тексту Chemische Elemente und Verbindungen; Ökologische Aspekte; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення науково-технічної документації: Patent; Gebrauchsanweisung; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції поширене означення; модальні дієслова у наукових текстах.	57	69
Усього за семестр		114	138
Усього за рік		186	246

6. Методи навчання

I. Методи, які використовує викладач:

- 1) демонстрація;
- 2) пояснення;
- 3) організація самостійного пошуку інформації студентами;
- 4) контроль.

II. Методи, які використовує студент:

- 1) ознайомлення;
- 2) осмислення;
- 3) вправляння.
- 4) самоконтроль.

7. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і в кінці кожної теми та семестру.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання домашнього завдання студентами, проводяться поточне тестування у вигляді усних та письмових перекладів.

Після закінчення опрацювання кожного розділу проводиться тематична контрольна робота, змістом якої є письмовий переклад двох текстів (обсягом біля 500 знаків кожний) українською (з німецької) та німецькою (з української) мовами, а також усний переклад (з аркуша та на слух) згаданими мовами двох текстів аналогічного обсягу.

Форми контролю:

4 години: Фаховий письмовий переклад з української мови з активною лексикою 1000 знаків (30 хв.); Фаховий письмовий переклад автентичного тексту з німецької мови 1000 знаків (30 хв.); Усний послідовний переклад з аркуша (5 хв. на студента); Усний послідовний переклад з аудіоносія (5 хв. на студента)

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль та робота в семестрі		Разом	Залік/ Іспит	Сума
Т 1-6		60	40 (20 – переклад з німецької мови українською; 20 – переклад з української мови німецькою)	100
30 поточна успішність і поточний контроль (усний послідовний абзацно-фразовий /письмовий) (15 – переклад з німецької українською, 15 – переклад з української німецькою)	30 тематична контрольна робота (15 – письмовий переклад з німецької мови українською, 15 – письмовий переклад з української мови німецькою)			

Критерії оцінювання

Кількість контрольних моментів	Кількість штрафних балів на „5”	Кількість штрафних балів на „4”	Кількість штрафних балів на „3”	Кількість штрафних балів на „2”
Письмовий переклад (1-й семестр)				
1000 знаків	0 – 6	6 – 12	13 – 20	20,5 і більше
Усний переклад (1-й семестр)				
-	0 – 0,6	0,7 – 1,2	1,3 – 2,2	2,3 і більше
Письмовий переклад (2-й семестр)				
1000 знаків	0 – 6	6 – 12	13 – 20	20,5 і більше
Усний переклад (2-й семестр)				
-	0 – 0,6	0,7 – 1,2	1,3 – 2,2	2,3 і більше

Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування семестрової роботи, складає 30.

До підсумкового семестрового контролю допускаються студенти, які засвоїли не менше 50% навчального матеріалу і отримали за контрольні роботи не нижче 15 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	Незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Олійник В.О. Німецька ділова мова: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.О. Олійник, М.М. Гавриш. – К.: МАУП, 2003. – 200 с.
2. Achilles U., Klaus D., Pleines W. Marktplatz. Deutsche Sprache in der Wirtschaft. – Köln, 1998. – 288 S.
3. Ятель Г.П. Німецька мова. Поглиблений курс /Г.П. Ятель, І.О. Гіленко, Л.Я. Мариненко, Т.С. Мироненко. – К.: Вища школа, 2002. – 214 с.
4. Кияк Т. Р., Науменко А. М, Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько-український напрям): підручник для студентів вищ. навч. закл. / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2014. – 640 с.
5. Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
6. Кучер З. І. Практика перекладу (німецька мова) : [навч. посіб.] / З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць ; Черкас. держ. технолог. ун-т. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 459 с.

Допоміжна література

7. Freyhoff D., Beketova O.V., Yzermann N. Wirtschaftssprache Deutsch. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 170 с.
8. Riegler-Poyet M. u.a. Das Testbuch Wirtschaftsdeutsch. – Berlin: Langenscheidt, 2001. – 143 S.
9. Кривенко В.П., Данильченко Д.О., Прасол К.Ю. Вступ до усного послідовного перекладу. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2005. – 48 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Аудіо-та відео:

8. Marktplatz (1-15)
9. Nachrichten: Deutsche Welle
10. ÖSD-Wirtschaftsdeutsch
11. Deutsch für Fortgeschrittene (Ursula Tassinari)
12. Industrie in Deutschland (Video), 1993, 68 Min.

CD-ROM:

13. Bundestag-Magazin, Ausgabe 15. Tourismuspolitik / <http://www.bundestag.de/>

Web-ресурси

1. <http://www.trworkshop.net/forum/>
2. <http://www.megatext.ru/doc/tech/ecomony/>
3. http://window.edu.ru/window_catalog/pdf2txt?p_id=2767&p_page=2
4. <http://intertext.narod.ru/trlist.htm>
5. http://www.langinfo.ru/index.php?sect_id=64
6. www.deutschland-debatte.de/soziale-marktwirtschaft-in-deutschland/
7. www.ihk-koeln.de/
8. www.focus.de/
9. <http://www.bpb.de/wissen>
10. www.technikwissen.de/umwelt/